

บทที่ 3

มาตรการควบคุมการนำเข้าและส่งออกทองคำ

ดังที่ได้กล่าวมาแล้วในบทที่ 1 ถึงความสำคัญของ "ทองคำ" ที่มีต่อระบบเศรษฐกิจของประเทศไทย โดยเฉพาะความสำคัญที่มีต่อระบบการเงินของประเทศไทยนั้น เป็นเหตุให้รัฐต้องออกมาตรการควบคุมการนำเข้าและส่งออกทองคำโดยเหตุดังที่จะได้กล่าวต่อไป แต่เหตุผลของรัฐในการควบคุมการนำเข้าและส่งออกทองคำที่จะได้กล่าวต่อไปนั้น เป็นเหตุผลที่มีอยู่ในช่วงเวลาที่เริ่มมีการตรากฎหมายควบคุมการนำเข้าและส่งออก ซึ่งเหตุผลในการควบคุมบางประการได้เปลี่ยนแปลงไป และไม่ควรเป็นเหตุผลในการควบคุมอีกต่อไป

เหตุผลของรัฐในการควบคุมการนำเข้าและส่งออกทองคำ

1. ทองคำมีความผูกพันกับระบบเงินตราของประเทศ

ถึงแม้ว่าความสัมพันธ์ระหว่างทองคำกับระบบการเงินของไทย จะมิได้มีความผูกพันอย่างแน่นแฟ้นเหมือนกับประเทศที่อยู่ในระบบมาตรฐานทองคำ และมาตราปวิวรรตทองคำก็ตาม แต่ก็ไม่อาจปฏิเสธได้ว่าทองคำไม่มีอิทธิพลต่อระบบการเงินของประเทศไทย ดังที่ได้กล่าวมาแล้วในบทที่ 1

2. ความเชื่อถือทองคำในสภาวะเงินเฟ้อ

สภาวะเงินเฟ้อคือสภาวะที่ระดับราคาทรัพย์สินทั่วไปสูงขึ้นเรื่อยๆ ๗ เนื่องจากประชาชนมีกำลังซื้อเพิ่มขึ้น กล่าวคือมีเงินที่จะจับจ่ายใช้สอยมากขึ้น ความต้องการซื้อทรัพย์สินและบริการมีมาก ทรัพย์สินและบริการมีน้อย

กว่าความต้องการ จึงทำให้ราคาทรัพย์สินและบริการสูงขึ้น ค่าของเงินลดลง เมื่อค่าของเงินลดลง ความต้องการถือเงินของประชาชนก็จะลดลง ในสภาวะ- การณ์เช่นนี้ ประชาชนจะใช้เงินซื้อทรัพย์สินไว้โดยเฉพาะทรัพย์สินที่ราคาเปลี่ยนแปลงได้ เช่น บ้าน, ที่ดิน, รถยนต์ รวมทั้งทองคำ เพื่อรักษามูลค่าของเงินที่ตนมีอยู่มิให้ลดต่ำลงตามค่าของเงิน นอกจากนี้ ทรัพย์สินที่มีราคาเปลี่ยนแปลงได้ นั้นจะมีราคาสูงขึ้นในสภาวะเงินเฟ้อได้อีกด้วย¹

เนื่องจากทองคำเคยมีความผูกพันอย่างใกล้ชิดกับระบบการเงินระหว่างประเทศ และมีอิทธิพลต่อระบบการเงินของประเทศไทยในอดีตดังที่กล่าวมาแล้วในบทที่ 1 จึงทำให้เกิดความเชื่อมั่นในทองคำ เพราะทองคำเคยทำหน้าที่เป็นเงินตรา และเป็นสื่อกลางการแลกเปลี่ยนเงินตราระหว่างประเทศ เมื่อเงินตราสกุลใดมีค่าลดลง ก็จะแลกทองคำได้น้อยลง หรือพูดในทางกลับกันก็คือ ทองคำในปริมาณเดียวกันจะแลกกับเงินตราสกุลใดสกุลหนึ่งได้ เงินตราสกุลนั้นมากขึ้น หากเงินตราสกุลนั้นมีค่าลดลง ถึงแม้หน้าที่ดังกล่าวของทองคำจะสิ้นสุดลงแล้วก็ตาม ความเชื่อมั่นในค่าของทองคำก็ยังคงมีอยู่ต่อมา เมื่อค่าของเงินลดลงเนื่องจากสภาวะเงินเฟ้อ ประชาชนก็จะนำเงินมาซื้อทองคำเพื่อรักษามูลค่าเงินของตนไว้มิให้ลดน้อยลงตามค่าของเงินที่ลดลง

ความจริงแล้วทองคำมิใช่ทรัพย์สินประเภทเดียวที่จะใช้รักษามูลค่าเงินของตน การซื้อทรัพย์สินอื่น ๆ เช่น บ้าน, ที่ดิน, รถยนต์, หุ่น เป็นต้น ก็เป็นการรักษามูลค่าของเงินไว้ได้เช่นเดียวกัน แต่ในอดีตที่ผ่านมา การซื้อบ้านที่ดิน, การซื้อหุ้น และการซื้อทรัพย์สินอื่น ๆ ยังไม่เป็นที่นิยม เพิ่งมาได้รับความนิยมเมื่อประมาณ 10 ปีที่ผ่านมาเอง ฉะนั้น ในอดีตเมื่อเกิดสภาวะเงินเฟ้อ ประชาชนก็จะซื้อทองคำมาเก็บไว้เพื่อรักษามูลค่าเงินของตนไว้ ในระยะแรก การที่ประชาชนซื้อทองคำมาเก็บไว้ เป็นการช่วยดูดซับเงินหมุนเวียนในตลาดได้ส่วนหนึ่ง ซึ่งเป็นการแก้ไขปัญหาสภาวะเงินเฟ้อได้บางส่วน แต่การที่ประชาชน

---

¹มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช, หลักเศรษฐศาสตร์เบื้องต้น เล่ม 2 (กรุงเทพมหานคร : สำนักพิมพ์มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช, 2532), หน้า 253.

ต้องการซื้อทองคำมาเก็บไว้ ทำให้ความต้องการทองคำมีมากกว่าราคาทองคำจะ
เริ่มขยับตัวสูงขึ้น จึงทำให้เกิดการคาดคะเนว่าราคาทองคำจะสูงขึ้น เมื่อเริ่มมี
การคาดคะเนว่าราคาทองคำจะสูงขึ้น ความต้องการทองคำก็จะสูงขึ้นราคา
จะสูงขึ้นเรื่อย ๆ ซึ่งเป็นการส่งเสริมให้สภาวะเงินเฟ้อรุนแรงยิ่งขึ้นไปอีก นอก
จากนี้ ในกรณีที่รัฐบาลสามารถแก้ไขสภาวะเงินเฟ้อได้ผู้ที่ถือทองคำไว้จะปล่อย
ทองคำออกสู่ตลาดอย่างรวดเร็ว เพราะทองคำเป็นทรัพย์สินที่มีสภาพคล่องสูง
และเก็บทองคำไว้ในขณะที่ไม่มีภาวะเงินเฟ้อนั้นไม่มีผลดีแต่อย่างใด เพราะการ
ถือทองคำไม่มีผลตอบแทนใด ๆ แต่เมื่อเปลี่ยนทองคำเป็นเงิน เงินนั้นสามารถ
ให้ผลตอบแทนในรูปดอกเบี้ยได้ เมื่อมีการขายทองเป็นจำนวนมาก ก็จะทำให้
ปริมาณเงินหมุนเวียนในตลาดเพิ่มขึ้น อาจเป็นจุดเริ่มต้นให้เกิดสภาวะเงินเฟ้อ
ขึ้นอีกก็ได้

การที่รัฐบาลเข้ามาควบคุมการนำเข้าและส่งออกทองคำน่าจะ
ทำให้รัฐบาลทราบถึงปริมาณทองคำภายในประเทศ ซึ่งรัฐบาลสามารถใช้เป็น
ข้อมูลในการคาดการณ์ถึงผลกระทบต่อสภาวะเงินเฟ้ออันเนื่องมาจากทองคำ เพื่อ
เลือกใช้นโยบาย การคลังและนโยบายการเงินที่เหมาะสมได้* แต่ในความเป็น
จริงแล้วรัฐบาลไม่สามารถ ทราบปริมาณทองคำภายในประเทศได้ เพราะมีการ
ลักลอบนำเข้าทองคำเป็นจำนวนมาก

ในสถานการณ์ปัจจุบัน ทองคำมิใช่ทรัพย์สินอย่างเดียวกับที่
ประชาชนจะใช้เป็นเครื่องมือในการรักษามูลค่าของเงิน ทองคำจึงไม่น่าจะมี
อิทธิพลต่อสภาวะเงินเฟ้อของประเทศอย่างมากได้อีกต่อไป

* นโยบายการคลัง หมายถึงนโยบายที่เกี่ยวข้องกับการใช้จ่ายของ
รัฐบาลและการจัดเก็บภาษี

นโยบายการเงินหมายถึงนโยบายในการควบคุมปริมาณเงินในท้อง
ตลาด โดยใช้มาตรการต่าง ๆ ผ่านทางธนาคารกลาง (ธนาคารแห่งประเทศไทย)

นโยบายการคลังและนโยบายการเงินเป็นเครื่องมือของรัฐบาลใน
การแก้ไขสภาวะเงินเฟ้อ โดยมุ่งที่จะลดปริมาณเงินหมุนเวียนให้ต่ำลงเพื่อให้กำลัง
ซื้อน้อยลง รายละเอียดในเบื้องต้นดังกล่าวศึกษาได้จาก มหาวิทยาลัยสุโขทัย-
ธรรมาธิราช, หลักเศรษฐศาสตร์เบื้องต้น เล่ม 2, หน้า 267-273.

3. ทองคำกับการลงทุน

การลงทุนคือการซื้อทรัพย์สินโดยผู้ซื้อหวังที่จะได้รับผลตอบแทนจากการซื้อทรัพย์สินนั้นในรูปของรายได้หรือกำไรหรือทั้งสองอย่างประกอบกัน²

ทองคำเป็นทรัพย์สินประเภทหนึ่งที่สามารถให้ผลตอบแทนแก่ผู้ลงทุนได้ในรูปของกำไร เนื่องจากทองคำเป็นทรัพย์สินที่มีความคล่องตัวในการซื้อขายและมีการเปลี่ยนแปลงของราคาทั้งในทางเพิ่มขึ้นและลดลง ซึ่งก่อให้เกิดโอกาสในการแสวงหากำไรโดยอาศัยผลต่างระหว่างราคาซื้อและราคาขาย

การลงทุนในทองคำได้รับความสนใจเป็นอย่างมากในช่วงปี พ.ศ. 2514 ถึง พ.ศ. 2517 และในช่วงปี พ.ศ. 2520 ถึง พ.ศ. 2523³ ซึ่งเป็นระยะเวลาที่ราคาทองคำมีแนวโน้มสูงขึ้นอย่างต่อเนื่อง และรวดเร็ว* แต่หลังจากปี พ.ศ. 2523 ราคาทองคำมีแนวโน้มลดลงอย่างสม่ำเสมอจนถึงปัจจุบัน เมื่อทองคำมีแนวโน้มลดลงเช่นนี้ความสนใจในการลงทุนโดยการซื้อทองคำจึงลดน้อยลง จนอาจกล่าวได้ว่าหมดสิ้นลง

การลงทุนในทองคำเป็นการลงทุนที่ไม่ก่อให้เกิดการลงทุนที่เกี่ยวข้องและไม่ก่อให้เกิดการจ้างงาน ทั้งนี้เพราะการลงทุนในทองคำไม่มีโครงสร้างสลับซับซ้อนแต่อย่างใดผู้ลงทุนเพียงแต่นำเงินไปซื้อทองคำแท่งจากร้านขายทองที่มีอยู่ทั่วไปมาเก็บไว้และนำไปขายที่ร้านขายทองเมื่อต้องการจะขาย การลงทุนในทองคำจึงไม่ก่อให้เกิดกิจการที่เกี่ยวข้องและมีจำนวนแรงงานไม่มากนักที่เกี่ยวข้องกับการลงทุนในทองคำ ดังนั้นการลงทุนในทองคำจึงเป็นการลงทุนที่ไม่ก่อให้เกิดประโยชน์ต่อเศรษฐกิจของประเทศโดยรวมมากนัก

² เพชรีย์ ชุมทรัพย์, หลักการลงทุน (กรุงเทพมหานคร : โรงพิมพ์มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์, 2528) หน้า 1.

³ "ทองคำเจ้าแม่ 2523" รวมประชาชาติธุรกิจ, 942 (16 มกราคม 2523) : 6-7

* ดูแผนภูมิที่ 1

และเมื่อพิจารณาประกอบกับเหตุผลที่สำคัญอีกประการหนึ่งคือทองคำเกือบทั้งหมดที่หมุนเวียนอยู่ในประเทศไทยเป็นทองคำที่ต้องนำเข้าจากต่างประเทศซึ่งหมายถึงการสูญเสียเงินตราต่างประเทศ รัฐจึงจำเป็นต้องหามาตรการที่จะจำกัดการลงทุนในทองคำ โดยให้มาตรการควบคุมการนำเข้าทองคำโดยหวังว่าจะสามารถจำกัดจำนวนทองคำภายในประเทศได้ หากการนำเข้าทองคำทำได้โดยเสรีก็就会有การนำเข้าทองคำเป็นจำนวนมากเพื่อสนองความต้องการของผู้ที่ประสงค์จะลงทุนในทองคำซึ่งจะทำให้มีการสูญเสียเงินตราต่างประเทศเป็นจำนวนมาก ซึ่งจะก่อให้เกิดผลเสียต่อเศรษฐกิจของประเทศได้อีกด้วย

สถานการณ์ดังกล่าวจะเกิดขึ้นได้ในช่วงที่ความสนใจที่จะลงทุนในทองคำมีมากกล่าวคือในช่วงที่ราคาทองคำมีแนวโน้มสูงขึ้น และการลงทุนในรูปแบบอื่นไม่เป็นที่น่าสนใจของนักลงทุน แต่ในสถานการณ์ปัจจุบันความสนใจที่จะลงทุนในทองคำเกือบจะไม่มีอยู่แล้วเนื่องจากราคาทองคำมีแนวโน้มลดลงอย่างต่อเนื่อง และถึงแม้ว่าราคาทองคำในอนาคตจะสูงขึ้น ความสนใจในการลงทุนในทองคำก็คงมีไม่มากนักเนื่องจากในปัจจุบันมีการลงทุนในหลายรูปแบบที่น่าสนใจ เช่น การซื้อขายหลักทรัพย์, การลงทุนในธุรกิจที่ดิน เป็นต้น การลงทุนในรูปแบบต่าง ๆ เหล่านี้ จะช่วยลดบทบาทของทองคำในด้านการลงทุนได้เป็นอย่างดี

4. ทองคำในฐานะสินค้าที่ต้องนำเข้า

ดังที่ได้กล่าวมาแล้วในหัวข้อก่อนว่าทองคำเกือบทั้งหมดที่หมุนเวียนอยู่ในประเทศไทยต้องนำเข้าจากต่างประเทศเนื่องจากประเทศไทยมีการผลิตทองคำได้น้อยมากจนถึงปัจจุบันยังไม่มีการทำเหมืองทองคำที่ดำเนินการได้ในเชิงพาณิชย์ทองคำเกือบทั้งหมดจึงต้องนำเข้าจากต่างประเทศ การนำเข้าทองคำจากต่างประเทศย่อมต้องเสียเงินตราต่างประเทศเพื่อชำระค่าทองคำ การนำเข้าทองคำหากทำได้โดยเสรีอาจทำให้มีการนำทองคำเข้าประเทศเป็นจำนวนมากทำให้เสียเงินตราต่างประเทศมาก ซึ่งไม่เป็นผลดีต่อเศรษฐกิจ ในทางกลับกันถ้าการนำเข้าทองคำนั้นจะนำเข้าเพื่อผลิตเป็นเครื่องประดับและส่งออกไปขายยังต่างประเทศก็จะทำได้รับเงินตราต่างประเทศที่เป็นค่าทองคำที่ได้จ่ายไปเมื่อนำเข้าคืนมาพร้อม ทั้งก่อให้เกิดรายได้แก่ประเทศจากมูลค่าที่เพิ่มขึ้น อันเนื่องจากการผลิตและส่งออกอีกด้วย ดังนั้นเหตุผลของรัฐในการควบคุมการนำเข้าทองคำอันเนื่องจากทองคำเป็นสินค้าที่ต้องนำเข้าจากต่างประเทศจึงควรที่ได้มีการทบทวนว่าเหมาะสมกับสถานการณ์ปัจจุบันหรือไม่

กฎหมายและกฎระเบียบในการนำเข้าและส่งออกทองคำ

1. กฎหมายและกฎระเบียบในการนำเข้า

กฎหมายที่เป็นแม่บทในการควบคุมการนำเข้า คือพระราชบัญญัติควบคุมการส่งออกและนำเข้าในราชอาณาจักรซึ่งสินค้าบางอย่าง พุทธศักราช 2482* ที่ใช้บังคับมาตั้งแต่วันที่ 26 ตุลาคม 2482 ในพระราชบัญญัติดังกล่าวมิได้กำหนดไว้ว่า สินค้าชนิดใดบ้างที่จะต้องมีการควบคุมการนำเข้าและส่งออก เพียงแต่วางหลักเกณฑ์ไว้ในมาตรา 3 วรรค 1 ว่า "เพื่อเหตุแห่งความมั่นคงสาธารณะ สาธารณสุข และสาธารณประโยชน์อื่นใดให้มีการควบคุมสินค้าบางอย่าง ซึ่งจะส่งออกไปนอกหรือนำเข้ามาในราชอาณาจักร" เมื่อคณะกรรมการควบคุมการส่งออกไปนอก และการนำเข้าในราชอาณาจักรซึ่งสินค้าที่ถูกควบคุม ซึ่งมีปลัดกระทรวงเศรษฐกิจ (ในปัจจุบันคือปลัดกระทรวงพาณิชย์) เป็นประธาน (มาตรา 5) พิจารณาเห็นสมควรว่าจะต้องมีการควบคุมสินค้าชนิดใด ก็เสนอเรื่องให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงเศรษฐกิจ เพื่อดำเนินการตราพระราชกฤษฎีกา กำหนดหลักเกณฑ์และวิธีการในการควบคุมสินค้านั้น ๆ ต่อไป (มาตรา 3 วรรค 2)

ในกรณีของ "ทองคำ" ได้มีการตราพระราชกฤษฎีกาควบคุมการนำเข้าในราชอาณาจักร ซึ่งสินค้าบางอย่าง (ฉบับที่ 5) พ.ศ. 2494** พระราชกฤษฎีกาฉบับนี้ ห้ามนำทองคำเข้ามาในราชอาณาจักร เว้นแต่จะได้รับอนุญาตจากรัฐมนตรีว่าการกระทรวงการคลัง หรือผู้ที่ได้รับมอบหมายจากรัฐมนตรีว่าการกระทรวงการคลัง (มาตรา 4) "ทองคำ" ที่อยู่ในข่ายของการควบคุมตามพระราชกฤษฎีกานี้ เฉพาะที่เป็นแร่ทองคำ หรือเนื้อทองคำ (ไม่ว่าจะเป็นแท่ง ก้อน แผ่น หรือรูปอื่น หรือผสมกับสิ่งอื่นใด) แต่ไม่รวมถึงเครื่องรูปพรรณ

* ดู พรบ. ควบคุมการส่งออกและนำเข้าในราชอาณาจักร พ.ศ. 2482 ในภาคผนวก ค

** ดูพระราชกฤษฎีกาควบคุมการนำเข้าในราชอาณาจักรซึ่งสินค้าบางอย่าง (ฉบับที่ 5) พ.ศ. 2494 ในภาคผนวก

ทองคำ ซึ่งตามปกติ และโดยสภาพใช้ในการประดับร่างกาย (มาตรา 3) นับเป็นจุดเริ่มต้นของการควบคุมการนำเข้าทองคำเข้ามาในราชอาณาจักร และถึงแม้ว่าในปี พ.ศ. 2522 จะได้มีการตราพระราชบัญญัติการส่งออกป็นอกและการนำเข้าทองคำในราชอาณาจักร ซึ่งสินค้า พ.ศ. 2522* ยกเลิกพระราชบัญญัติควบคุมการส่งออกป็นอกและการนำเข้าทองคำในราชอาณาจักร ซึ่งสินค้าบางอย่าง พ.ศ. 2482 แต่ก็ยังคงไว้ซึ่งหลักเกณฑ์ในการกำหนดประเภทสินค้าที่ควบคุมการนำเข้าและส่งออก โดยกำหนดหลักเกณฑ์ไว้กว้าง ๆ ในมาตรา 5 ในลักษณะเดียวกับ พรบ. ควบคุมการส่งออกป็นอกและการนำเข้าทองคำในราชอาณาจักร ซึ่งสินค้าบางอย่าง พ.ศ. 2482 และได้กำหนดไว้ในมาตรา 24 ให้ใช้พระราชกฤษฎีกาที่ได้ออกโดยอาศัยอำนาจตาม พรบ. ควบคุมการส่งออกป็นอกและการนำเข้าทองคำในราชอาณาจักรซึ่งสินค้าบางอย่าง พ.ศ. 2482 ดังนั้น พระราชกฤษฎีกาควบคุมการนำเข้าทองคำในราชอาณาจักร ซึ่งสินค้าบางอย่าง (ฉบับที่ 5) พ.ศ. 2494 ยังคงใช้ในการควบคุมการนำเข้าทองคำในปัจจุบัน

นอกจาก พรบ. ควบคุมการส่งออกป็นอกและการนำเข้าทองคำในราชอาณาจักรซึ่งสินค้า พ.ศ. 2522 และพระราชกฤษฎีกาควบคุมการนำเข้าซึ่งสินค้าบางอย่าง (ฉบับที่ 5) พ.ศ. 2494 แล้ว ยังมีพระราชบัญญัติอีกฉบับหนึ่งซึ่งมีส่วนเกี่ยวข้องในการควบคุมการนำเข้าทองคำ คือพระราชบัญญัติควบคุมการแลกเปลี่ยนเงิน พุทธศักราช 2485**

"ทองคำ" ที่อยู่ภายใต้การควบคุมของพรบ. ฉบับนี้ มีขอบเขตจำกัดกว่าการควบคุมทองคำภายใต้พระราชกฤษฎีกาควบคุมการนำเข้าซึ่งสินค้าบางอย่าง (ฉบับที่ 5) พ.ศ. 2494 กล่าวคือ ตามพรบ. ควบคุมการแลกเปลี่ยนเงิน พ.ศ. 2485 เฉพาะทองคำแท่งหรือทองคำก้อนเท่านั้น (ตามคานิยามในมาตรา 3)

* ดู พรบ. การส่งออกป็นอกและการนำเข้าทองคำในราชอาณาจักรซึ่งสินค้า พ.ศ. 2522 ในภาคผนวก ง

** ดู ภาคผนวก จ

พรบ. ฉบับนี้ให้อำนาจรัฐมนตรีว่าการกระทรวงการคลัง มีอำนาจออกกฎกระทรวงควบคุม กำกัด หรือการปฏิบัติกิจการทั้งปวงเกี่ยวกับการแลกเปลี่ยนเงินหรือการอื่นใดซึ่งมีเงินตราต่างประเทศเข้ามาเกี่ยวข้องไม่ว่ารูปแบบใด (มาตรา 4 (1)) นอกจากนี้ รัฐมนตรีฯ ยังมีอำนาจที่จะสั่งให้ผู้มีทองคำขายทองคำให้แก่เจ้าพนักงาน หรือบุคคลอื่นใดที่รัฐมนตรีกำหนดอีกด้วย (มาตรา 5)

โดยอาศัยอำนาจในมาตรา 4 รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการคลัง ได้ออกกฎกระทรวงขึ้นหลายฉบับ เพื่อควบคุม กำกัดหรือห้ามปฏิบัติกิจการทั้งปวง เกี่ยวกับการแลกเปลี่ยนเงิน จนกระทั่งมีการออกกฎกระทรวงฉบับที่ 13 (พ.ศ. 2497)⁴ ซึ่งเป็นกฎกระทรวงฉบับที่ได้รวบรวมกฎกระทรวงที่ออกใช้อยู่ถึง 12 ฉบับ นำมาแก้ไขและประมวลเสียใหม่ให้สะดวกแก่การใช้ปฏิบัติ ในกฎกระทรวงฉบับที่ 13 ข้อ 15 ได้กำหนดหลักเกณฑ์ในการซื้อขายทองคำ (ทองคำแท่งและทองคำก้อนเท่านั้น) ไว้ว่า "นอกจากในกรณีที่รัฐมนตรีได้มีคำสั่งยกเว้นโดยทั่วไปไว้ ห้ามมิให้บุคคลใด ซื้อ ขาย หรือให้กู้ยืมทองคำ เว้นแต่จะได้รับอนุญาตจากเจ้าพนักงาน

คำสั่งยกเว้นนั้น รัฐมนตรีจะกำหนดเงื่อนไขไว้ด้วยก็ได้"

ต่อมา เมื่อวันที่ 25 พฤษภาคม พ.ศ. 2502 รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการคลังได้ออกประกาศกระทรวงการคลัง ออกตามความในกฎกระทรวงฉบับที่ 13 (พ.ศ. 2497) ออกตามความในพระราชบัญญัติควบคุมการแลกเปลี่ยนเงิน พุทธศักราช 2485⁵ ข้อ 15 อนุญาตให้ ซื้อ ขาย ให้กู้ยืมทองคำได้ โดยมีเงื่อนไขว่าในการซื้อขาย ให้กู้ยืมทองคำ ผู้นำทองคำเข้ามาในราช-

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

⁴"กฎกระทรวงฉบับที่ 13 (พ.ศ. 2497) ออกตามความในพระราชบัญญัติควบคุมการแลกเปลี่ยนเงิน พุทธศักราช 2485," ราชกิจจานุเบกษา 71 (14 ธันวาคม 2497).

⁵"ประกาศกระทรวงการคลัง ออกตามความในกฎกระทรวง ฉบับที่ 13 (พ.ศ. 2497)", ราชกิจจานุเบกษา 279 (1 กุมภาพันธ์ 2485)

อาณาจักร และผู้รับซื้อทองคำจากบุคคลดังกล่าวข้างต้นโดยตรงจะต้องยื่นรายงานประจำเดือนตามแบบที่กำหนดต่อเจ้าพนักงานภายในวันที่ 7 ของเดือนถัดไป

กล่าวโดยสรุปก็คือการซื้อ ขาย หรือให้กู้ยืม ทองคำแท่งและทองคำก้อน สามารถกระทำได้แต่ผู้นำทองคำเข้า และผู้ที่ซื้อทองคำจากผู้นำเข้า ต้องแจ้งต่อเจ้าพนักงานซึ่งมีหน้าที่รับผิดชอบในเรื่องนี้ของกระทรวงการคลังภายในวันที่ 7 ของเดือนถัดไป

นอกจากรัฐมนตรีว่าการกระทรวงการคลังจะได้อำนาจตามมาตรา 4 แห่งพรบ.ควบคุมการแลกเปลี่ยนเงิน พ.ศ. 2485 ดังที่ได้กล่าวมาแล้ว ยังได้ใช้อำนาจในมาตรา 5 ออกประกาศกระทรวงการคลัง เมื่อวันที่ 25 ตุลาคม 2490^๑ กำหนดให้ผู้นำทองคำเข้ามาในราชอาณาจักรต้องขายทองคำที่นำเข้านั้นแก่ธนาคารแห่งประเทศไทย ภายในกำหนดไม่เกิน 7 วันนับแต่วันที่นำเข้า โดยกำหนดอัตราแลกเปลี่ยนที่ใช้ในการขายนั้น ตามค่าเทียบของเงินบาทกับทองคำบริสุทธิ์ตามข้อ 2 แห่งกฎกระทรวงการคลัง ออกตามความในพระราชบัญญัติระบบเงินตราชั่วคราว พุทธศักราช 2489 ซึ่งกำหนดราคาทองคำบริสุทธิ์หนัก 0.09029 กรัมต่อ 1 บาท

ได้มีประกาศกระทรวงการคลังในเรื่องดังกล่าวออกมาอีกหลายฉบับ แต่ก็ยังคงกำหนดให้ผู้นำเข้าต้องขายทองคำให้แก่ธนาคารแห่งประเทศไทย แต่มีการกำหนดอัตราแลกเปลี่ยนที่ใช้ในการขายทองคำเรื่อยมาจนกระทั่งเมื่อวันที่ 25 พฤษภาคม พ.ศ. 2502 รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการคลังได้ออกประกาศกระทรวงการคลัง ออกตามความในมาตรา 5 แห่งพระราชบัญญัติควบคุมการแลกเปลี่ยนเงิน พุทธศักราช 2485* แก้ไขเพิ่มเติมโดยประกาศกระทรวงการคลัง ออกตามความในมาตรา 5 ลงวันที่ 15 กรกฎาคม 2516 กำหนดอัตราแลกเปลี่ยนที่ใช้ในการขายทองคำ ตามค่าเสมอภาคของบาท

^๑ ประชุมกฎหมายประจำศก เล่มที่ 60 (พ.ศ. 2490) หน้า 766-767 "ประกาศกระทรวงการคลัง กำหนดให้ผู้นำทองคำเข้ามาในราชอาณาจักรต้องขายทองคำให้กับธนาคารแห่งประเทศไทย"

* ภาคผนวก ช

ต่อมาเมื่อวันที่ 25 มีนาคม พ.ศ. 2503 ได้มีการยกเว้นไม่ต้องขายทองคำที่นำเข้ามาแก่ธนาคารแห่งประเทศไทย โดยผู้นำเข้าต้องปฏิบัติตามเงื่อนไข และวิธีการที่รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการคลังกำหนด เงื่อนไขและวิธีการดังกล่าวได้มีการแก้ไขเปลี่ยนแปลงในปี 2506 และปี 2520 ซึ่งใช้อยู่จนปัจจุบัน

บุคคลที่ประสงค์จะนำทองคำเข้ามาในราชอาณาจักร และขอยกเว้นไม่ต้องขายทองคำที่นำเข้ามาแก่ธนาคารแห่งประเทศไทย ต้องยื่นคำขอต่อรัฐมนตรีว่าการกระทรวงการคลัง โดยเสนอผ่านธนาคารแห่งประเทศไทย โดยการอนุญาตจะกำหนดระยะเวลาในการอนุญาตไว้*

รัฐมนตรีฯ ได้ใช้อำนาจตามมาตรา 5 กำหนดให้ผู้นำเข้าทองคำต้องขายทองคำให้กับธนาคารแห่งประเทศไทย นับตั้งแต่ปี พ.ศ. 2490 และใช้บังคับเรื่อยมาจนกระทั่งปัจจุบัน แต่มีการยกเว้นไม่ต้องขายทองคำที่นำเข้ามาแก่ประเทศไทยหากได้รับอนุญาตจากรัฐมนตรีฯ แล้ว

สรุปกฎหมายและกฎระเบียบที่เกี่ยวข้องกับการนำเข้าทองคำในปัจจุบัน

1. พระราชบัญญัติควบคุมการส่งออกนอกและการนำเข้ามาในราชอาณาจักรซึ่งสินค้า พุทธศักราช 2522
2. พระราชกฤษฎีกาควบคุมการนำเข้ามาในราชอาณาจักรซึ่งสินค้าบางอย่าง (ฉบับที่ 5) พุทธศักราช 2494
3. พระราชบัญญัติควบคุมการแลกเปลี่ยนเงิน พุทธศักราช 2485 มาตรา 4 (1) และมาตรา 5
4. ประกาศกระทรวงฉบับที่ 13 (พ.ศ. 2497) ให้ไว้ ณ วันที่ 3 ธันวาคม 2497 ข้อ 15

---

* ดูรายละเอียด/เงื่อนไขในการขอและได้รับยกเว้นไม่ต้องขายทองคำที่นำเข้ามาแก่ธนาคารแห่งประเทศไทย ลงวันที่ 21 กรกฎาคม 2520 ในภาคผนวก ซ

5. ประกาศกระทรวงการคลัง ออกตามความในมาตรา 5 แห่งพระราชบัญญัติควบคุมการแลกเปลี่ยนเงิน พุทธศักราช 2485 ประกาศ ณ วันที่ 25 พฤษภาคม 2502

6. ประกาศกระทรวงการคลังออกตามความในกฎกระทรวง ฉบับที่ 13 (พ.ศ.2497) ออกตามความในพระราชบัญญัติควบคุมการแลกเปลี่ยนเงิน พุทธศักราช 2485 ข้อ 5

7. เงื่อนไขในการขอและได้รับยกเว้นไม่ต้องขายทองคำที่ นำเข้าแก่ธนาคารแห่งประเทศไทย ให้ไว้ ณ วันที่ 21 กรกฎาคม 2520

กฎหมายและกฎระเบียบในข้อ 1-2 นั้น มีผลทำให้แร่ทองคำ เนื้อทองคำ (ไม่รวมเครื่องรูปพรรณทองคำ) เป็นของต้องห้ามมิให้นำเข้ามาในราชอาณาจักรจะนำเข้าได้ก็ต่อเมื่อได้รับอนุญาตจากรัฐมนตรีว่าการกระทรวงการคลัง หรือผู้ที่ได้รับมอบหมายจากรัฐมนตรีฯ

ส่วนบทบัญญัติของกฎหมายในข้อ 3 และข้อ 4 นั้น มีผลทำให้ การซื้อขาย หรือให้กู้ยืมทองคำแท่ง หรือทองคำก้อน เป็นกิจการที่ต้องห้าม แต่ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการคลังได้มีประกาศ ยกเว้นให้มีการซื้อ ขาย ให้กู้ยืม ทองคำแท่ง หรือ ทองคำก้อนได้ ในกรณีการนำทองคำเข้ามาในราชอาณาจักร โดยผู้นำเข้าและผู้ซื้อทองคำจากผู้นำเข้า ต้องยื่นรายงานต่อกระทรวงการคลัง

นอกจากนี้ กฎหมายและระเบียบ ในข้อ 3 และข้อ 5 กำหนด ให้ผู้นำเข้าทองคำแท่งหรือทองคำก้อน ต้องขายทองคำที่นำเข้าให้กับธนาคาร แห่งประเทศไทย ภายใน 7 วัน นับแต่วันนำเข้า แต่ผู้นำเข้าอาจได้รับยกเว้น ไม่ต้องขายทองคำ ให้กับธนาคารแห่งประเทศไทย ตามกฎหมายและกฎระเบียบ ในข้อ 6

นอกจากกฎหมายและกฎระเบียบทั้ง 8 ข้อแล้ว ยังต้องอยู่ ภายใต้การควบคุมของกรมศุลกากร เพราะการนำเข้าทองคำก็เช่นเดียวกับการ นำเข้าสินค้าอื่นซึ่งต้องผ่านพิธีการทางศุลกากร

ประวัติการนำเข้าทองคำ

1. การนำเข้าก่อนมีการประมุข (ตั้งแต่ 2495-2506) กระทรวงการคลังกำหนดให้นำเข้าได้ในระยะเวลาที่กำหนดในปริมาณไม่เกินที่กำหนด โดยผู้นำเข้าต้องเสียภาษีให้แก่รัฐบาล

2. การนำเข้าเมื่อมีการประมุข (เริ่มจากปี 2507-2520) โดยผู้ประมุขต้องเสียเงินช่วยราชการ ในปี 2522 ได้มีการประมุข แต่มีปัญหาเรื่องการขึ้นสัญญา ผู้ประมุขได้จึงมิได้นำทองคำเข้า และการประมุขได้ยกเลิกไปตั้งแต่นั้น

3. การนำเข้าหลังประมุข เฉพาะผู้ผลิตเครื่องประดับอัญมณีเพื่อการส่งออกเท่านั้น ที่จะได้รับอนุญาตให้นำทองคำเข้าได้ โดยพิจารณาจากกำลังผลิตเป็นสำคัญ

3.1 ผู้ผลิตเพื่อการส่งออกที่มีคลังสินค้าทัณฑ์บนฯ ประเภท โรงผลิตสินค้า (ผู้ผลิตรายใหญ่) จะอนุญาตให้นำเข้าได้ภายในระยะเวลา 1 ปี นับตั้งแต่วันที่อนุญาต

3.2 ผู้ผลิตเพื่อการส่งออกรายย่อยซึ่งไม่มีคลังสินค้า- ทัณฑ์บนฯ จะอนุญาตให้นำเข้าได้ภายในระยะเวลา 6 เดือน โดยต้องวางค่าประกันต่อกระทรวงการคลัง 20 % ของมูลค่าทองคำที่ได้รับอนุญาตให้นำเข้า

4. การนำเข้าโดยคลังทองคำของทางการ (รายละเอียดในเรื่องนี้จะกล่าวในหัวข้อมาตรการในการนำเข้า ข้อ 1.3 การจัดตั้งคลังทองคำของทางการ)

2. กฎหมายและกฎระเบียบในการส่งออก

กฎหมายแม่บทในการควบคุมการส่งออกไปนอกราชอาณาจักร ได้แก่ พระราชบัญญัติควบคุมการส่งออก ไปนอกและการนำเข้า มาในราชอาณาจักร ซึ่งสินค้าบางอย่าง พุทธศักราช 2482 เช่นเดียวกับการควบคุมการนำเข้าทองคำ และได้มีการตราพระราชกฤษฎีกาควบคุมการส่งออก ไปนอกราชอาณาจักรซึ่งสินค้า บางอย่าง (ฉบับที่ 3) พุทธศักราช 2483 เพื่อควบคุมทองคำออกไปนอกราช-

อาณาจักรเป็นฉบับแรก แต่ต่อมา พระราชกฤษฎีกาฉบับดังกล่าวถูกยกเลิกโดย พระราชกฤษฎีกาควบคุมการส่งออกไปนอกราชอาณาจักรซึ่งสินค้าบางอย่าง (ฉบับที่ 8) พุทธศักราช 2485* (พระราชกฤษฎีกาฉบับนี้ยังมีผลใช้บังคับอยู่จนกระทั่งปัจจุบัน แม้ว่าพระราชบัญญัติควบคุมการส่งออกไปนอกและการนำเข้าเข้ามาในราชอาณาจักรซึ่งสินค้าบางอย่าง พุทธศักราช 2482 จะถูกยกเลิกไปโดย พระราชบัญญัติการส่งออกไปนอกและนำเข้าเข้ามาในราชอาณาจักรซึ่งสินค้า พ.ศ. 2522 แล้วก็ตาม

ในพระราชกฤษฎีกาฯ (ฉบับที่ 8) นี้ ควบคุมการส่งออกทองคำ ในรูปของ แร่ทองคำ, เนื้อทองคำไม่ว่าจะในรูปแบบใด ๆ หรือผสมกับสิ่งอื่นใด และยังครอบคลุมถึงการส่งออกเครื่องรูปพรรณทองคำอีกด้วย** ทั้งนี้ ตามนิยาม ในมาตรา 4 แห่งพระราชกฤษฎีกาดังกล่าว

หลักเกณฑ์ในการควบคุมการส่งออกทองคำ คือ ห้ามมิให้มีการส่งออกทองคำ ไม่ว่าจะเป็นแร่ทองคำ เนื้อทองคำ หรือเครื่องรูปพรรณทองคำ ออกไปนอกราชอาณาจักร เว้นแต่จะได้รับอนุญาตจากรัฐมนตรีว่าการกระทรวงการคลัง หรือผู้ที่ได้รับมอบหมายจากรัฐมนตรีว่าการกระทรวงการคลัง (มาตรา 5) ดังนั้น การส่งออกทองคำทุกครั้ง จะต้องได้รับอนุญาตจากรัฐมนตรีว่าการกระทรวงการคลังเสียก่อน

แต่ในปี พ.ศ. 2514 ได้มีประกาศกระทรวงการคลัง เรื่อง อนุญาตให้นำหรือส่งเพชรพลอย เครื่องรูปพรรณทองคำ และเครื่องรูปพรรณทองคำขาวออกไปนอกราชอาณาจักร ลงวันที่ 17 ธันวาคม 2514*** ตามความ ในมาตรา 5

* ต.ภาคผนวก ฉ

** พระราชกฤษฎีกาฉบับนี้ นอกจากจะควบคุมการส่งออกทองคำแล้ว ยังควบคุมการส่งออกทองคำขาว และเพชรพลอยอีกด้วย โดยหลักเกณฑ์และวิธีการเดียวกัน

*** ต.ภาคผนวก ญ

แห่งพระราชกฤษฎีกาควบคุมการส่งออกป็นนกราชอาณาจักร (ฉบับที่ 8) พ.ศ. 2485 อนุญาตให้นำหรือส่งเพชรพลอย เครื่องรูปพรรณทองคำ ออกไปนกราชอาณาจักรได้โดยไม่ต้องได้รับอนุญาตจากรัฐมนตรีว่าการกระทรวงการคลัง ใน 4 กรณีต่อไปนี้

1. นักศึกษาจจากต่างประเทศ ผู้ที่เข้ามาในราชอาณาจักร หรือผู้ที่เดินทางผ่าน ซึ่งระยะเวลาที่กำหนดในตัวเดินทางไปกลับ หรือตัวเดินทางผ่านแล้วแต่กรณีนำติดตัวออกไปได้ไม่จำกัดมูลค่า
2. ผู้ที่เดินทางไปต่างประเทศนำติดตัวออกไปได้เท่าที่เป็นของใช้ส่วนตัวโดยสุจริต และตามสมควรแก่ฐานะานุรูป
3. การส่งออกซึ่งของดังกล่าวมูลค่าไม่เกินห้าพันบาท
4. ผู้มีใบสุทธิต้มของที่ส่งออก (แบบ ลป. 61 สีขาว)* ส่งออกไปตามรายการที่ปรากฏในด้านหลังของใบสุทธิต้นั้น โดยต้องยื่นใบขนสินค้าขาออกต่อพนักงานศุลกากรตามระเบียบ

การส่งออกโดยไม่ต้องรับอนุญาตตามข้อ 4 นี้เอง มีผลทำให้การส่งออกเครื่องรูปพรรณทองคำส่งออกได้โดยเสรี และไม่จำกัดจำนวน ทั้งนี้เพราะใบสุทธิต้มของที่ส่งออก (ลป. 61) นั้น เป็นเอกสารที่จะต้องมีการส่งออกสินค้าเกือบทุกประเภท

ดังนั้น ทองคำที่ต้องห้ามมิให้ส่งออกไปนกราชอาณาจักร ในปัจจุบันจึงจำกัดอยู่เพียงแร่ทองคำและเนื้อทองคำเท่านั้น การส่งออกแร่ทองคำและเนื้อทองคำออกนกราชอาณาจักร ต้องได้รับอนุญาตจากรัฐมนตรีว่าการกระทรวงการคลัง หรือผู้แทนฯ เสียก่อน

---

*แบบ ลป. 61 คือเอกสารที่แสดงรายการสินค้าส่งออก ซึ่งผู้ส่งออกต้องยื่นต่อธนาคาร ในการดำเนินขั้นตอนการส่งออก คูในภาคผนวก ฎ

นอกจากนี้ ยังมีขั้นตอนการควบคุมการส่งออกอีกขั้นตอนหนึ่ง การควบคุมในขั้นตอนนี้เกิดขึ้นเนื่องจากการที่รัฐบาลได้พยายามแก้ไขปัญหาการขาดแคลนทองคำที่ใช้ในการผลิตเครื่องประดับอัญมณี จึงได้มีการจัดตั้ง "คลังทองคำของทางการ" ขึ้น (รายละเอียดในการจัดตั้ง "คลังทองคำของทางการ" จะได้กล่าวโดยละเอียดในหัวข้อมาตรการเกี่ยวกับการนำเข้าและส่งออกที่รัฐใช้เพื่อการส่งเสริมอุตสาหกรรมเครื่องประดับเพื่อการส่งออก) ผู้ที่ซื้อทองคำจากคลังทองคำ มี 2 กลุ่ม คือนำไปผลิตเพื่อส่งออก และนำไปผลิตเพื่อจำหน่ายภายในประเทศ ในกรณีที่น่าไปผลิตเพื่อการส่งออกจะได้รับการยกเว้นไม่ต้องเสียภาษีการค้าสำหรับรายรับจากการขายสินค้าดังกล่าว จึงมีความจำเป็นที่จะต้องตรวจสอบว่า ได้นำทองคำที่ซื้อจากคลังทองคำไปใช้ในการผลิตเพื่อการส่งออกทั้งหมดหรือไม่ ดังนั้นเมื่อจะส่งออกสินค้าจึงจำเป็นต้องตรวจสอบตัวอย่างสินค้า ว่าได้ใช้ทองคำตามสูตรการผลิตที่ขึ้นต่อกรมศุลกากรไว้หรือไม่ จึงเกิดขึ้นตอนควบคุมการส่งออกอีกขั้นตอนหนึ่ง เฉพาะผู้ผลิตที่ซื้อทองคำจากคลังทองคำ

การควบคุมการส่งออกตามขั้นตอนนี้ ใช้ในกรณีผู้ผลิตรายย่อย ขออนุญาตนำเข้าทองคำมาผลิตเพื่อส่งออก และในกรณีผู้ผลิตรายใหญ่ที่มีคลังสินค้าที่ทันสมัย ด้วย สำหรับรายละเอียดจะได้กล่าวต่อไป

การส่งออกเครื่องรูปพรรณทองคำสามารถส่งออกได้โดยไม่ต้องขออนุญาตจากกระทรวงการคลัง การส่งออกก็เพียงแต่ผ่านพิธีการทางศุลกากร เช่นเดียวกับการส่งออกสินค้าชนิดอื่น ๆ ยกเว้นในกรณี คือการตรวจสอบตัวอย่างสินค้าในกรณีที่เครื่องรูปพรรณทองคำที่ส่งออกนั้น ผลิตจากทองคำที่ซื้อจากคลังทองคำ ผู้ผลิตรายย่อยที่ขออนุญาตนำเข้าทองคำ และผู้ผลิตที่มีคลังสินค้าที่ทันสมัยซึ่งต้องตรวจสอบตัวอย่างสินค้าก่อนการส่งออกอีกขั้นตอนหนึ่ง เท่านั้น

นอกจากการควบคุมตามพรบ. ควบคุมการส่งออกไปนอกและการนำเข้าในราชอาณาจักรซึ่งสินค้า พ.ศ. 2522 และพระราชกฤษฎีกา (ฉบับที่ 8) แล้ว ยังอยู่ภายใต้การควบคุมตามพระราชบัญญัติควบคุมการแลกเปลี่ยนเงินตรา พุทธศักราช 2485 มาตรา 4 (1) และกฎกระทรวงฉบับที่ 13 (พ.ศ. 2497) ข้อ 15 เช่นเดียวกับกรณีการนำเข้าทองคำ แต่กระทรวงการคลังและธนาคารแห่งประเทศไทยมิได้ใช้อำนาจตามมาตรา 4 (1) แห่งพรบ. ควบคุมการแลกเปลี่ยนเงิน พ.ศ. 2485 หรือกฎกระทรวงฉบับที่ 13 ข้อ 15 วางหลักเกณฑ์หรือเงื่อนไขใด ๆ อันเป็นการควบคุมการส่งออกทองคำ ในปัจจุบัน

การส่งออกทองคำจึงไม่อยู่ภายใต้การควบคุมของพรบ. ควบคุมการแลกเปลี่ยนเงิน พ.ศ. 2485

สรุปกฎหมายและกฎระเบียบที่เกี่ยวกับการส่งออกทองคำในปัจจุบัน

1. พระราชบัญญัติควบคุมการส่งออกป็นอกและนำเข้ามาในราชอาณาจักรซึ่งสินค้า พุทธศักราช 2522
2. พระราชกฤษฎีกาควบคุมการส่งออกป็นอกราชอาณาจักร (ฉบับที่ 8) พุทธศักราช 2485
3. ประกาศกระทรวงการคลัง เรื่องอนุญาตให้นำหรือส่งเพชร พลอย เครื่องรูปพรรณทองคำออกป็นอกราชอาณาจักร ลงวันที่ 17 ธันวาคม 2514

ผลของกฎหมายและกฎระเบียบทั้ง 3 ข้อนั้น คือการส่งออกทองคำในลักษณะของแร่ทองคำ หรือเนื้อทองคำไม่ว่าในรูปแบบใด ต้องได้รับอนุญาตจากรัฐมนตรีว่าการกระทรวงการคลัง หรือผู้แทนฯ เสียก่อน จึงจะส่งออกได้ แต่การส่งออกเครื่องรูปพรรณทองคำ ซึ่งหมายถึงเครื่องประดับที่ทำด้วยทองคำนั้นสามารถส่งออกโดยไม่ต้องได้รับอนุญาตจากรัฐมนตรีฯ

นอกจากนี้ การส่งออกทองคำก็อยู่ภายใต้การควบคุมของกรมศุลกากรเช่นเดียวกับการนำเข้าทองคำ เนื่องจากต้องผ่านพิธีการทางศุลกากรในการส่งออกในลักษณะเดียวกันกับสินค้าส่งออกชนิดอื่น ๆ

หน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับการควบคุมการนำเข้าและส่งออกทองคำ

จากกฎหมายและกฎระเบียบที่เกี่ยวข้องกับการนำเข้าและส่งออกทองคำดังที่ได้กล่าวมาแล้ว ทำให้มีหน่วยงานหลายหน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับการนำเข้าและส่งออกทองคำ ดังที่จะได้กล่าวต่อไป

1. กระทรวงพาณิชย์

บทบัญญัติแห่ง พรบ. ควบคุมการส่งออกป็นอก และนำเข้า

มาในราชอาณาจักร ซึ่งสินค้า พ.ศ. 2522 มาตรา 7 และในพระราชกฤษฎีกาควบคุมการนำเข้าในราชอาณาจักรซึ่งสินค้าบางอย่าง (ฉบับที่ 5) พ.ศ. 2494 ในมาตรา 6 ก็ได้กำหนดให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงพาณิชย์ และรัฐมนตรีว่าการกระทรวงการคลัง รักษาการตามพระราชกฤษฎีกานี้

จะเห็นได้ว่า รัฐมนตรีว่าการกระทรวงพาณิชย์มีอำนาจควบคุมการนำเข้าและส่งออกสินค้าต่าง ๆ แต่สำหรับ "ทองคำ" ซึ่งแตกต่างจากสินค้าทั่ว ๆ ไป เพราะทองคำมีความผูกพันกับระบบการเงินของประเทศ และถึงแม้ในปัจจุบัน บทบาทของทองคำในระบบการเงินของประเทศน้อยมากแล้วก็ตาม แต่ก็ยังมีความจำเป็นที่จะต้องควบคุมถึงเหตุผลที่ได้กล่าวมาแล้วในตอนต้นของบทนี้ กระทรวงพาณิชย์จึงมิได้ใช้อำนาจในการควบคุมการนำเข้าและส่งออกทองคำ

2. กระทรวงการคลัง

การนำเข้าและส่งออก "ทองคำ" กระทรวงการคลังมีหน้าที่ควบคุมดูแลอย่างใกล้ชิด ตามพรบ. ควบคุมการแลกเปลี่ยนเงิน พ.ศ. 2485 ซึ่งกำหนดให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการคลัง รักษาการตามพระราชบัญญัติควบคุมการแลกเปลี่ยนเงิน

กระทรวงการคลังจึงเป็นกระทรวงที่มีบทบาทสำคัญในการควบคุมการนำเข้าและส่งออกทองคำ เริ่มตั้งแต่การขออนุญาตนำเข้าทองคำ ต่อรัฐมนตรีว่าการกระทรวงการคลัง โดยยื่นคำขอผ่านกองนโยบายการเงินและสถาบันการเงินสำนักงานเศรษฐกิจการคลัง ตามอำนาจในมาตรา 4 แห่งพระราชกฤษฎีกาควบคุมการนำเข้าทองคำซึ่งสินค้าบางอย่าง (ฉบับที่ 5) พ.ศ. 2494

ในกรณีการนำเข้าทองคำแท่งหรือทองคำก้อน ซึ่งอยู่ในข่ายที่จะต้องถูกควบคุมตามพรบ. ควบคุมการแลกเปลี่ยนเงินตรา พ.ศ. 2485 ผู้นำเข้าต้องขायทองคำที่นำเข้าแก่ธนาคารแห่งประเทศไทย เว้นแต่จะได้รับอนุญาตให้ไม่ต้องขायให้กับธนาคารแห่งประเทศไทย ซึ่งอำนาจในการอนุญาตให้ผู้นำเข้ามาขायทองคำที่นำเข้า ก็เป็นอำนาจของรัฐมนตรีว่าการกระทรวงการคลัง ตามความในมาตรา 5 แห่งพระราชบัญญัติดังกล่าว

สำหรับกรณีการส่งออกทองคำนั้น ก็จำเป็นต้องได้รับอนุญาตจากรัฐมนตรีว่าการกระทรวงการคลัง เช่นเดียวกับการนำเข้า วันแต่การส่งออกเครื่องรูปพรรณทองคำสามารถส่งออกได้โดยไม่ต้องได้รับอนุญาต

3. ธนาคารแห่งประเทศไทย

ตามประกาศกระทรวงการคลัง ออกตามความในมาตรา 5 แห่งพระราชบัญญัติควบคุมการแลกเปลี่ยนเงิน พ.ศ. 2485 กำหนดให้ธนาคารแห่งประเทศไทยเป็นผู้รับซื้อทองคำที่นำเข้า โดยไม่ได้รับยกเว้นจากรัฐมนตรีว่าการกระทรวงการคลังว่าไม่ต้องขายให้กับธนาคารแห่งประเทศไทย

นอกจากนี้ การนำเข้าและส่งออกทองคำจำเป็นต้องชำระค่าทองคำที่นำเข้าด้วยเงินตราต่างประเทศ และในกรณีส่งออกก็จะได้รับค่าสินค้าส่งออกเป็นเงินตราต่างประเทศ ซึ่งทั้งสองกรณีมีเงินตราต่างประเทศเข้ามาเกี่ยวข้อง จึงอยู่ภายใต้การควบคุมของธนาคารแห่งประเทศไทย ฝ่ายการต่างประเทศ ส่วนควบคุมการปริวรรตเงินตรา และส่วนสินค้าออกและสินค้าเข้า

สำหรับการนำเข้าทองคำเพื่อผลิตและส่งออกนั้น หลังจากที่ได้รับอนุญาตให้นำเข้าจากรัฐมนตรีว่าการกระทรวงการคลังแล้ว ก็นำหนังสืออนุญาตจากกระทรวงการคลังพร้อมแบบ ทด. 2 *ยื่นต่อหน่วยสินค้าเข้า ส่วนสินค้าออกและสินค้าเข้า ธนาคารแห่งประเทศไทย โดยยื่นผ่านธนาคารรับอนุญาต** เมื่อได้รับอนุญาตก็สามารถนำทองคำเข้าประเทศได้ และไม่ต้องขายทองคำที่นำเข้าแก่ธนาคารแห่งประเทศไทยด้วย

ในกรณีของการส่งออกเครื่องรูปพรรณทองคำนั้น แม้จะไม่จำเป็นต้องได้รับอนุญาตจากกระทรวงการคลัง แต่ก็ยังอยู่ภายใต้การควบคุมของ

* ตัวอย่างแบบฟอร์ม ทด. 2 ในภาคผนวก ก

** ธนาคารรับอนุญาต คือธนาคารพาณิชย์ที่ได้รับอนุญาตให้ประกอบธุรกิจเกี่ยวกับปัจจัยชำระเงินต่างประเทศ

ธนาคารแห่งประเทศไทย โดยผู้ส่งออกจะต้องขอใบสุทธิค้ำของส่งออก (แบบ
 ลป. 61) ต่อหน่วยสินค้าออก ส่วนสินค้าออกและสินค้าเข้าธนาคารแห่งประเทศไทย
 ไทย โดยยื่นผ่านธนาคารรับอนุญาต

4. กรมศุลกากร

กรมศุลกากรเป็นหน่วยงานสังกัดกระทรวงการคลัง มีหน้าที่
 ควบคุมดูแลการนำเข้าและส่งออกสินค้า และจัดเก็บอากรการนำเข้าและส่งออก

กรมศุลกากรเป็นหน่วยงานสุดท้ายที่เกี่ยวข้องกับการควบคุม
 การนำเข้าและส่งออกทองคำ หลังจากได้รับอนุญาตให้นำเข้าจากกระทรวงการ
 คลัง และผ่านขั้นตอนของธนาคารแห่งประเทศไทยแล้ว การนำเข้าและส่งออก
 ทองคำจะต้องเป็นไปตามระเบียบและพิธีการศุลกากร (พิธีการศุลกากรมีขั้นตอน
 การปฏิบัติหลายขั้นตอน และมีรายละเอียดมาก จึงไม่ขอนำมากล่าวในที่นี้) ซึ่ง
 เมื่อผ่านขั้นตอนทางศุลกากรแล้ว ก็เป็นอันเสร็จสิ้นขั้นตอนควบคุมการนำเข้า
 และส่งออกทองคำ

มาตรการเกี่ยวกับการนำเข้าและส่งออกทองคำที่รัฐใช้เพื่อการส่งเสริม
 อุตสาหกรรมเครื่องประดับเพื่อการส่งออก

เนื่องจากรัฐบาลได้ตระหนักถึงความสำคัญของอุตสาหกรรมเครื่อง
 ประดับเพื่อการส่งออกว่า ก่อให้เกิดผลดีต่อเศรษฐกิจของประเทศในด้านต่าง ๆ
 ดังที่ได้กล่าวไว้โดยละเอียดแล้วในบทที่ 2 ในหัวข้ออุตสาหกรรมเครื่องประดับ
 เพื่อการส่งออก กับเศรษฐกิจของประเทศ รัฐบาลจึงได้ดำเนินการสนับสนุน
 อุตสาหกรรมเครื่องประดับเพื่อการส่งออก ดังนี้

1. มาตรการเกี่ยวกับการนำเข้าทองคำ

1.1 การผ่อนปรนกฎเกณฑ์ในการนำเข้าทองคำ

ดังที่ได้กล่าวมาแล้วถึงกฎหมาย และกฎระเบียบในการ
 นำเข้าทองคำ สรุปได้ว่าการนำเข้าทองคำไม่ว่าจะในรูปแบบแร่ทองคำ ทองคำแท่ง

ทองคำก้อน แผ่น หรือรูปอื่น หรือทองคำผสม ต้องได้รับอนุญาตจากรัฐมนตรีว่าการกระทรวงการคลังเสียก่อน แต่เพื่อเป็นการอำนวยความสะดวกแก่ผู้ผลิตกระทรวงการคลังจึงอนุญาตให้นำทองคำใน 4 ลักษณะต่อไปนี้เข้าประเทศได้โดยไม่ต้องได้รับอนุญาต

- ก. เส้นลวดทองคำขนาดเส้นผ่าศูนย์กลางไม่เกิน 0.002 นิ้ว
- ข. เกล็ดทองคำขนาดความหนาไม่เกิน .003 นิ้ว ความกว้าง และความยาวไม่เกิน 0.15 นิ้ว
- ค. Integrated Circuit (I.C.) ที่ใช้ในกิจการอุตสาหกรรมอิเล็กทรอนิกส์
- ง. ทองคำที่ผสมหรือเคลือบ หรือประกอบกับโลหะอโลหะอย่างอื่นอยู่เพียงเล็กน้อย และเป็นของสำเร็จรูป เช่น นาฬิกา ปากกา แว่นตา เป็นต้น โดยกรมศุลกากรเห็นว่ามีใช่เป็นการหลีกเลี่ยงการนำทองคำเข้ามาในราชอาณาจักร

การมอบหมายดังกล่าวเป็นไปตามหนังสือที่ กค. 0303/2564 ลงวันที่ 22 มกราคม 2525* ต่อมาได้เพิ่มการมอบหมายให้กรมศุลกากรตรวจปล่อยทองคำโดยไม่ต้องมีใบอนุญาตจากกระทรวงการคลังอีกกรณีหนึ่งคือ แแถบทองคำขนาดกว้างไม่เกิน 0.100 นิ้ว และ 0.075 นิ้ว ความหนาไม่เกิน 0.003 นิ้ว ตามหนังสือที่ กค. 0303/44599 ลงวันที่ 13 กันยายน 2526**

การที่กระทรวงการคลังมอบหมายให้กรมศุลกากรตรวจปล่อยทองคำในลักษณะต่าง ๆ ที่กล่าวมาแล้วนั้น ส่วนหนึ่งเป็นทองคำที่มีปริมาณน้อยจนไม่จำเป็นต้องควบคุม เช่น I.C. หรือทองคำผสมที่มีทองคำผสมอยู่เพียงเล็กน้อย แต่อีกส่วนหนึ่งที่กรมศุลกากรสามารถตรวจปล่อยได้นั้นมีลักษณะเป็นวัตถุดิบในการผลิตเครื่องประดับที่ทำด้วยทองคำ ทั้งนี้ เพราะในช่วงปีพ.ศ. 2525 นั้น เริ่มมีการต้นตัวในการผลิตเครื่องประดับอัญมณี ทำให้ความต้องการ

* ดูหนังสือที่ กค. 0303/2564 ในภาคผนวก ข

** ดูหนังสือที่ กค. 0303/44599 ในภาคผนวก ก

ใช้ทองคำมีสูงแต่การนำเข้าทองคำทำได้ยาก เพื่อที่จะสนับสนุนอุตสาหกรรมเครื่องประดับดังกล่าว จึงได้ยอมให้มีการนำเข้าทองคำในลักษณะที่เห็นได้ว่านำเข้ามาเพื่อเป็นวัตถุดิบในการผลิต เช่น เส้นลวดทองคำ หรือแถบทองคำ

ต่อมา เมื่ออุตสาหกรรมการผลิตเครื่องประดับขยายตัวมากขึ้น การนำวัตถุดิบเข้ามาประกอบเป็นตัวเรือนเครื่องประดับ โดยนำเข้ามาเป็นเส้นลวดหรือเป็นแถบทองคำนั้นไม่เป็นการเฟื่องฟู เริ่มมีการนำเข้าตัวเรือนเครื่องประดับเพื่อนำมาประดับอัญมณี และส่งออกไปมากขึ้น การนำเข้าตัวเรือนเครื่องประดับในลักษณะดังกล่าวยังอยู่ภายใต้หลักเกณฑ์ที่ว่าจะต้องได้รับอนุญาตจากรัฐมนตรีว่าการกระทรวงการคลังเสียก่อน ซึ่งเป็นการไม่สะดวกและเสียเวลา อีกทั้งการนำเข้าทองคำในลักษณะที่เป็นตัวเรือนเครื่องประดับนั้นนำเข้ามาเพื่อประดับอัญมณี เมื่อประดับแล้วก็ส่งกลับออกไป ไม่มีลักษณะเป็นการนำทองคำเข้าประเทศ ดังนั้น กระทรวงการคลังจึงได้ออกหนังสือที่ กค. 0303/38998 ลงวันที่ 26 สิงหาคม 2530* มอบหมายให้การศุลกากรพิจารณาตรวจปล่อยทองคำผสมให้นำเข้ามาได้โดยไม่ต้องมีหนังสืออนุญาตจากกระทรวงการคลัง ในกรณีต่อไปนี้

1. ผู้นำเข้าต้องเป็นผู้ประกอบกิจการประเภทเครื่องประดับอัญมณี ที่ได้รับอนุมัติให้จัดตั้งเป็นคลังสินค้าทัณฑ์บนประเภทโรงผลิตสินค้าต่อกรมศุลกากร หรือผู้ผลิตเครื่องประดับอัญมณี เพื่อการส่งออกรายย่อยที่มีได้จัดตั้งคลังสินค้าทัณฑ์บนฯ แต่ได้ขอคืนอากรต่อกรมศุลกากรตามมาตรา 19 ทวิ แห่งพระราชบัญญัติกฎหมายศุลกากรและ

2. ทองคำผสมที่นำเข้าจะต้องเป็นลักษณะเครื่องรูปพรรณกึ่งสำเร็จรูป หรือชิ้นส่วนของเครื่องรูปพรรณที่มีการประดิษฐ์ขึ้นเป็นรูปเป็นร่างแล้ว เช่น สร้อย (ม้วน) สร้อยคอ สร้อยข้อมือ (เส้น) จี้ แหวน ต่างหู หรือกระดุมที่ยังไม่ได้ฝังพลอยท่วงสปริง ท่วงกุญแจ ท่วงจี้ ก้านและแป้นต่างหู ชิ้นส่วนประกอบกระดุม เสือ เข็มและลวดสำหรับเข็มกลัด เสือ เข็มและลวดสำหรับเข็มกลัด เน็คไท ฯลฯ ซึ่งมีส่วนผสมทองคำในอัตราสูงสุดไม่เกิน 18 เค และนำเข้ามาเพื่อประกอบอัญมณีหรือเครื่องประดับเพื่อการส่งออก

* ดูหนังสือที่ กค. 0303/38998 ในภาคผนวก ๗

1.2 กำหนดหลักเกณฑ์ในการขออนุญาตนำเข้าทองคำของผู้ผลิตรายย่อยและรายใหญ่

ถึงแม้ว่ากระทรวงการคลังจะผ่อนปรนให้มีการนำเข้าทองคำในรูปแบบต่าง ๆ ดังที่กล่าวมาแล้วในข้อ 1.1 แต่ก็ยังไม่เพียงพอกับความต้องการใช้ทองคำของผู้ผลิต ประกอบกับประเทศไทยไม่ได้อนุญาตให้มีการนำเข้าทองคำมาตั้งแต่ปี 2523 ผู้ผลิตจึงมีความจำเป็นที่จะต้องนำเข้าทองคำจากต่างประเทศ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการคลังจึงได้กำหนดหลักเกณฑ์ และเงื่อนไขในการพิจารณาอนุญาตให้นำเข้าทองคำของผู้ผลิตเพื่อการส่งออก ดังนี้

1.2.1 การนำเข้าทองคำของผู้ผลิตรายย่อย*

การพิจารณาอนุญาตนั้น จะพิจารณาอนุญาตเป็นราย ๆ ไป โดยมีรายละเอียด และหลักเกณฑ์ในการพิจารณา ดังนี้

1. หลักเกณฑ์

- 1.1 จะอนุญาตให้นำทองคำเข้าเฉพาะการผลิตเพื่อส่งออกโดยตรง โดยไม่รวมการส่งออกที่ผู้ซื้อ เข้ามารับสินค้าและชำระเงินภายในประเทศ
- 1.2 อนุญาตให้นำทองคำบริสุทธิ์ (99.99%) และ ทองเนื้อผสม (ทองเค)
- 1.3 ผู้นำเข้าและผู้ส่งออกจะต้องเป็นบุคคลเดียวกัน
- 1.4 ผู้นำเข้าจะต้องเคยมีประวัติการส่งออกและนำเงินตราเข้ามาขาย

*ผู้ผลิตรายย่อย คือผู้ผลิตที่ไม่มีคลังสินค้าที่กักตุน

ครบถ้วน และถ้าเป็นบริษัทรายใหม่ ก็จะต้องมีคำสั่งซื้อจากต่างประเทศ มาแสดงเพื่อประกอบการพิจารณา เรื่องปริมาณนำเข้า

- 1.5 ยินยอมให้มีส่วนสูญเสียในการผลิต ไม่เกินร้อยละ 13.5

2. เงื่อนไข

- 2.1 ห้ามมิให้นำทองคำที่นำเข้าไปขาย แก่บุคคลอื่น เว้นแต่จะได้รับอนุญาต ก่อนแล้ว
- 2.2 ระยะเวลาในการผลิตส่งออกไม่ เกิน 6 เดือน นับจากวันที่ใบ อนุญาตหมดอายุ
- 2.3 บริษัทที่ได้รับอนุญาตจะต้องยื่น รายงานปริมาณทองคำที่นำเข้า และที่ใช้ไปในการผลิต ปริมาณที่ ส่งออกและส่วนสูญเสียในการผลิต ทุกเดือนและรายงานอื่น ๆ ตามที่ จะกำหนดต่อสำนักงานเศรษฐกิจ การคลังและธนาคารแห่งประเทศไทย
- 2.4 บริษัทที่ได้รับอนุญาตให้นำทองคำเข้า มาเพื่อผลิตเครื่องประดับส่งออก ต้องมีหลักประกันการปฏิบัติตาม เงื่อนไขที่กระทรวงการคลังกำหนด โดยจัดทำหนังสือค้ำประกันของธนาคาร (Letter of Guarantee) แก่ กระทรวงการคลัง ภายในวงเงิน 20% ของราคาทองคำ ณ วันที่ออก ใบอนุญาตตามปริมาณทองคำที่ขอ นำเข้า พร้อมจัดทำหนังสือรับรองต่อ กระทรวงการคลังว่าจะปฏิบัติตาม เงื่อนไขที่กระทรวงการคลังกำหนด

หากบริษัทที่ได้รับอนุญาตปฏิบัติผิด
เงื่อนไขยินยอมให้กระทรวงการคลัง
ริบหลักประกัน และไม่พิจารณาอนุมัติ
ให้นำเข้าอีก

3. อื่น ๆ

การออกใบอนุญาตให้นำทองคำเข้า จะให้
สำหรับเวลา 6 เดือน

การอนุญาตให้ผู้ผลิตเพื่อส่งออกรายย่อยดังที่ได้กล่าวมา
แล้ว เป็นไปตามหนังสือที่ กค. 0303/2602 ลงวันที่ 21 พฤษภาคม 2529*

1.2.2 การนำเข้าทองคำของผู้ผลิตรายใหญ่

ผู้ผลิตรายใหญ่ คือผู้ผลิตที่ได้รับอนุญาตให้จัด
ตั้งเป็นคลังสินค้าทัณฑ์บน ประเภทโรงผลิตสินค้า โดยผู้ผลิตที่จะขอตั้งคลังสินค้า
ทัณฑ์บนนั้นต้องมีคุณสมบัติตามข้อ 5 ของประกาศกรมศุลกากรที่ 7/2520** เรื่อง
ระเบียบเกี่ยวกับคลังสินค้าทัณฑ์บน ประเภทโรงผลิตสินค้า แก้ไขเพิ่มเติมโดย
ประกาศกรมศุลกากรที่ 45/2531*** คือ

1. เป็นกิจการที่มั่นคงและมีทุนจดทะเบียน
ที่ชำระแล้วไม่ต่ำกว่า 10 ล้านบาท

2. ไม่เคยมีประวัติกระทำความผิดทาง
ศุลกากรอย่างร้ายแรง โดยตรวจสอบย้อนหลัง 3 ปี

3. เป็นกิจการที่มีการผลิตเพื่อการส่งออก
ร้อยละ 80 ขึ้นไป

4. มีภาวะภาษีอากรในการนำเข้าเข้าสู่

* หนังสือที่ กค. 0303/2602 ในภาคผนวก ก

** ดูประกาศกรมศุลกากรที่ 7/2520 ในภาคผนวก ค

*** ดูประกาศกรมศุลกากรที่ 45/2531 ในภาคผนวก ค

- หรือใช้เทคโนโลยีการผลิตสูง
5. มีการว่าจ้างแรงงานเป็นจำนวนมาก
  6. มีระบบบัญชีที่ดี และมีผู้สอบบัญชีรับอนุญาตตรวจสอบรับรอง
  7. ในกรณีที่ไม่เข้าหลักเกณฑ์ในข้อ 3 ถึงข้อ 6 ดังกล่าว ต้องมีระเบียบ หรือเงื่อนไขของกฎหมายที่เกี่ยวข้องกำหนด ให้ต้องจัดตั้งคลังสินค้าทัณฑ์บน
  8. ความเหมาะสมในด้านอื่น ๆ เช่น การใช้สิทธิโควตาหรือระบบสิทธิพิเศษภาษีศุลกากรเป็นการทั่วไป
  9. ให้จัดตั้งคลังสินค้าทัณฑ์บนฯ ได้คราวละ 3 ปี และต่ออายุให้ตามความจำเป็น

ในปัจจุบัน ผู้ผลิตเครื่องประดับเพื่อการส่งออกที่ได้รับอนุญาตให้จัดตั้งคลังสินค้าทัณฑ์บนฯ มีทั้งสิ้น 10 ราย* ผู้ผลิตส่งออกที่ได้รับอนุมัติให้จัดตั้งเป็นคลังสินค้าทัณฑ์บนนั้น จะต้องขออนุญาตนำเข้าทองคำต่อกระทรวงการคลัง เมื่อได้รับอนุญาตและมีการนำเข้าแล้ว จะต้องนำมาเก็บไว้ในคลังสินค้าทัณฑ์บนฯ กรมศุลกากรจะเป็นผู้ควบคุมการใช้ทองคำดังกล่าว โดยผู้ผลิตจะต้องยื่นสูตรการผลิตแก่กรมศุลกากรไว้ เพื่อตรวจสอบว่าได้ใช้ทองคำไปในการผลิตจริง โดยคำนึงถึงส่วนสูญเสียตามปกติวิสัยตามความเป็นจริงในแต่ละกรณีไป นอกจากนี้ ยังมีมาตรการต่าง ๆ เพื่อควบคุมมิให้มีการนำทองคำออกไปจากโรงผลิต ซึ่งเป็นไปอย่างเข้มงวดอีกด้วย

การอนุญาตให้มีการนำเข้าทองคำใน 2 กรณีที่กล่าวมาการอนุญาตให้ผู้ผลิตรายใหญ่นำเข้าทองคำเองนั้น ผู้ผลิตรายใหญ่สามารถกระทำได้ด้วยปัจจัยต่อไปนี้ คือมีกำลังทุนที่จะนำเข้าทองคำเพื่อมาเก็บไว้ในโรงผลิต และการใช้ทองคำในโรงผลิตนั้นเป็นจำนวนมาก การนำเข้าจึงนำเข้าเป็นจำนวนมาก จึงมีต้นทุนการนำเข้าต่ำกว่าการนำเข้าครั้งละน้อย ๆ แต่สำหรับผู้ผลิตรายย่อยนั้น น้อยรายที่จะสามารถนำเข้าทองคำได้เอง เพราะ

* ดูรายชื่อ สถานที่ตั้ง และวันจัดตั้งได้ ในภาคผนวก ก

ไม่มีปัจจัยเกื้อหนุน เช่น ผู้ผลิตรายใหญ่คงจะเห็นได้จากการนำเข้าทองคำ มีผู้ได้รับอนุญาตให้นำเข้า 14 ราย เป็นผู้ผลิตรายใหญ่ 8 ราย (ผู้ผลิตรายใหญ่อีก 2 ราย เพิ่งได้รับอนุญาตให้จัดตั้งคลังสินค้าทัณฑ์บนฯ ยังไม่มีการนำเข้า) ดังนั้น ผู้ผลิตรายย่อยที่สามารถนำเข้าทองคำได้เองมีเพียง 6 รายเท่านั้น* ซึ่งในความจริงแล้ว มีผู้ผลิตรายย่อยอีกเป็นจำนวนมากที่มีความต้องการใช้ทองคำ แต่ไม่สามารถนำเข้าทองคำได้เอง

1.3 การจัดตั้งคลังทองคำของทางการ

ในกรณีผู้ผลิตรายย่อยที่มีความต้องการใช้ทองคำ แต่ไม่สามารถนำเข้าได้เอง ผู้ผลิตรายย่อยเหล่านี้จึงใช้ทองคำเถื่อนเป็นวัตถุดิบในการผลิต แต่ก็มีปัญหาในเรื่องความบริสุทธิ์ของทองคำไม่ได้มาตรฐาน เมื่อนำมาผลิตจึงได้สินค้าที่ไม่ได้มาตรฐาน ปัญหาดังกล่าวรัฐบาลได้พยายามแก้ไขโดยจัดให้มีคลังทองคำของทางการ เพื่อนำทองคำเข้ามาจำหน่ายภายในประเทศ

คณะรัฐมนตรีมีมติเห็นชอบในเรื่อง "คลังทองคำของทางการ" และอนุมัติให้บริษัท Mocatta & Goldsmid เป็นบริษัทรับอนุญาตนำเข้าทองคำเข้าเมื่อวันที่ 20 ตุลาคม 2530 และได้มีการลงนามในสัญญาการนำเข้าทองคำ เมื่อวันที่ 9 มีนาคม 2531

การซื้อทองคำจากคลังทองคำของทางการเป็นไปตาม "ระเบียบกระทรวงการคลัง ว่าด้วยหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขในการซื้อทองคำจากคลังทองคำของทางการ พ.ศ. 2531" ** ซึ่งมีหลักเกณฑ์พอสรุปได้ดังนี้

* ข้อมูลจากหน่วยสินค้าเข้า ส่วนสินค้าเข้าสินค้าออก ธนาคารแห่งประเทศไทย

** ระเบียบกระทรวงการคลัง ว่าด้วยหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขในการซื้อทองคำจากคลังทองคำของทางการ พ.ศ. 2531 ในภาคผนวก ก

1. ผู้ประสงค์จะซื้อทองคำจากคลังทองคำกลางจะต้องไปขึ้นทะเบียนเป็น "ผู้ซื้อทองคำ" ที่กองปฏิบัติการกลาง กรมสรรพากร พร้อมกับแจ้งปริมาณทองคำที่จำเป็นต้องใช้ในการผลิตสำหรับระยะเวลาเป็นงวดๆ ละ 6 เดือน

2. "ผู้ซื้อทองคำ" ที่ใช้ทองคำที่ซื้อไปจากคลังทองคำของทางการในการผลิตสินค้าที่เป็นสิ่งที่ใช้ประดับกายหรือประดับเครื่องแต่งกายเพื่อการส่งออก จะต้องจัดทำหนังสือค้ำประกันของธนาคาร (Letter of Guarantee) แก่กรมสรรพากรในวงเงินร้อยละ 5 ของราคาทองคำตามปริมาณทองคำที่ได้รับอนุมัติ

3. ห้ามมิให้นำไปขายแก่บุคคลอื่น

4. "ผู้ซื้อทองคำ" ต้องคำนวณทองคำที่ใช้ และส่วนสูญเสียตามสูตรที่กรมสรรพากรประกาศใช้

5. "ผู้ซื้อทองคำ" ที่ซื้อทองคำไปเพื่อผลิต และส่งออก ต้องใช้ทองคำที่ซื้อไปจากคลังสินค้าของทางการในการผลิตและส่งออกสินค้าทั้งหมด ภายในระยะเวลาไม่เกิน 3 เดือนนับจากวันพ้นระยะเวลาที่ทางการอนุมัติให้ใช้ทองคำได้

6. ต้องยื่นสูตรการผลิตก่อนการส่งออก และผู้ส่งออกต้องเป็นนิติบุคคลเดียวกับ "ผู้ซื้อทองคำ"

7. "ผู้ซื้อทองคำ" จะต้องจัดทำบัญชีทะเบียน เอกสารหรือหลักฐานอื่น ๆ ตามที่กระทรวงการคลังและหรือกรมสรรพากรจะกำหนดขึ้น และเก็บรักษาเอกสารดังกล่าวไว้ในสถานประกอบธุรกิจเป็นเวลาไม่น้อยกว่า 5 ปี นับแต่วันที่ซื้อทองคำจากคลังทองคำของทางการ

8. เมื่อสิ้นงวด 3 เดือน "ผู้ซื้อทองคำ" จะต้องยื่นรายงานปริมาณทองคำที่ซื้อและใช้ในการผลิต ปริมาณขาย ปริมาณที่ส่งออก ส่วนสูญเสียในการผลิต ปริมาณคงเหลือ และรายการอื่น ๆ ตามแบบที่กระทรวงการคลัง และหรือกรมสรรพากรกำหนดในวันที่ 20 ของเดือนถัดไป

การจัดตั้งคลังทองคำของทางการโดยมีบริษัท มอแกตต้า แอนด์ โกลสมิท จำกัด เป็นผู้ดำเนินการนั้นได้รับอนุญาตให้นำทองคำเข้ามาจำหน่ายในปริมาณ 240,000 ทROYเอานซ์ หรือประมาณ 7,400 กิโลกรัม เป็นระยะเวลา 1 ปี สามารถจำหน่ายได้เพียง 1,225 กิโลกรัมหรือประมาณร้อยละ 15.2 ของปริมาณทองคำที่สามารถนำเข้ามาเพื่อจำหน่าย ซึ่งนับว่าน้อยมากและไม่บรรลุวัตถุประสงค์ในการจัดตั้งคลังทองคำของทางการ ทั้งนี้เพราะการซื้อทองคำจากคลังทองคำของทางการนั้นมีปัญหาหลายประการคือ

1. ผู้ซื้อเห็นว่าระเบียบ กฎเกณฑ์ที่ใช้ควบคุมการซื้อขายทองคำจากคลังทองคำของทางการมีขั้นตอนปฏิบัติยุ่งยาก
2. ผู้ซื้อเกรงว่าจะมีหลักฐานในการติดตามตรวจสอบการเสียหายย้อนหลัง
3. ระบบการเก็บภาษีการค้าทองคำในปัจจุบันมีการจัดเก็บในอัตราร้อยละ 3 ทุกทอด ทำให้มีต้นทุนสูง*
4. การส่งออกเครื่องรูปพรรณทองคำที่ผลิตจากทองคำซึ่งซื้อจากคลังทองคำของทางการ ต้องมีการชั่งตัวอย่างเพื่อพิสูจน์ว่าได้ใช้ทองคำตามสูตรการผลิตจริง แต่สำหรับผู้ผลิตที่ใช้ทองคำเถื่อน สามารถส่งออกได้โดยไม่ต้องมีการตรวจสอบ

กระทรวงการคลังได้เสนอให้มีการเปลี่ยนแปลงวิธีการจำหน่ายทองคำของคลังทองคำทางการ โดยสรุปสาระสำคัญได้ 3 ประการ คือ

1. เพิ่มตัวแทนของทางการในการนำเข้าทองคำอีก 2 ราย คือ สมาคมค้าทองคำ และสมาคมผู้ค้าอัญมณีและเครื่องประดับ พร้อมกับอนุมัติปริมาณการนำเข้าทองคำจาก 7,400 กิโลกรัม เป็น 16,600 กิโลกรัม

---

* ปัญหาในข้อ 1-3 เป็นปัญหาที่กระทรวงการคลังเสนอต่อคณะรัฐมนตรี เพื่อพิจารณาปรับปรุงการจำหน่ายทองคำของทางการ ตามหนังสือที่ กค. 0303/8096 ภาคผนวก ข.

2. ผู้ที่จะซื้อทองคำจากคลังทองคำให้ไปขึ้นทะเบียนกับสำนักงานเศรษฐกิจการคลังกระทรวงการคลัง แทนการขึ้นทะเบียนกับกรมสรรพากร เพื่อแก้ไขปัญหาเรื่องผู้ซื้อกลัวการตรวจสอบภาษีย้อนหลัง

3. ปรับปรุงการจัดเก็บภาษีให้มีการเสียภาษีเพียงทอดเดียว

คณะรัฐมนตรีได้มีมติเห็นชอบและอนุมัติตามที่กระทรวงการคลังเสนอ เมื่อวันที่ 14 มีนาคม 2532 ดังนั้นในปัจจุบันจึงมีตัวแทนทางการในการนำเข้าและจำหน่ายทองคำ 3 ราย คือ

1. บริษัท มอแกตต้า แอนด์ โกลด์สมิท จำกัด
2. สมาคมผู้ค้าทอง
3. สมาคมผู้ค้าอัญมณีและเครื่องประดับ

โดยมุ่งหวังว่าจะขยายบทบาทของคลังทองคำของทางการให้กว้างขวางขึ้น และเปิดโอกาสให้มีการแข่งขันทางด้านราคาจำหน่ายและการจัดจำหน่ายเพื่อที่จะแก้ไขปัญหาการขาดแคลนทองคำและปัญหาทองคำเถื่อนได้อย่างมีประสิทธิภาพ

คณะรัฐมนตรีมีมติเห็นชอบ และอนุมัติตามที่กระทรวงการคลังเสนอและให้ดำเนินการต่อไป*

มาตรการต่าง ๆ ที่รัฐบาลได้นำมาใช้เพื่ออำนวยความสะดวกและส่งเสริมอุตสาหกรรมการผลิตเครื่องประดับเพื่อการส่งออกตามที่ได้กล่าวมานั้นนับว่ามีส่วนกระตุ้นให้มีการขยายตัวของการส่งออกอยู่ไม่น้อย แต่ยังไม่อาจกล่าวได้ว่ามาตรการที่ใช้อยู่ในปัจจุบันเหมาะสมและสมบูรณ์แล้ว จึงควรที่จะได้พิจารณาหาแนวทางที่จะเกิดประโยชน์สูงสุดต่ออุตสาหกรรมนี้ต่อไป

* ตามหนังสือที่ นร.0202/3716 คูในภาคผนวก น.

2. มาตรการที่เกี่ยวข้องกับการส่งออกทองคำ

การส่งออกทองคำนั้น อยู่ภายใต้การควบคุมตามพระราช-
กฤษฎีกาควบคุมการส่งออกไปยังสินค้าบางอย่าง (ฉบับที่ 8) พ.ศ. 2485 การ
ส่งออกแร่ทองคำ, เนื้อทองคำในรูปต่าง ๆ, ทองคำผสม และเครื่องรูปพรรณ
ทองคำ ต้องได้รับอนุญาตจากรัฐมนตรีว่าการกระทรวงการคลังก่อน แต่เพื่อเป็น
การส่งเสริมอุตสาหกรรมเครื่องประดับเพื่อการส่งออก กระทรวงการคลัง ได้
อนุญาตให้ส่งออกเครื่องรูปพรรณทองคำโดยไม่ต้องได้รับอนุญาตดังที่ได้กล่าวมา
แล้วในเรื่องกฎหมาย และกฎระเบียบในการควบคุมการส่งออกทองคำ

นอกจากการอนุญาตให้ส่งออกเครื่องรูปพรรณทองคำ ซึ่งเป็น
การส่งเสริมการส่งออกเครื่องประดับโดยตรงแล้ว ยังสมควรที่จะได้กล่าวถึง
มาตรการส่งเสริมการส่งออกทั่วไปด้วย เพราะมาตรการส่งเสริมการส่งออกทั่ว
ไปนี้ ก็เป็นผลดีต่อการส่งออกเครื่องประดับด้วย

2.1 มาตรการทางพิธีการศุลกากร⁷

การที่จะทำให้มาตรการในการส่งเสริมการส่งออกที่
เกี่ยวข้องกับศุลกากรมีบทบาท และประโยชน์อย่างแท้จริงนั้นจะต้องทำให้การส่ง
ของออกสามารถดำเนินการได้โดยสะดวก รวดเร็ว โดยพยายามหาทางทำให้
ระบบพิธีการศุลกากรและการตรวจปล่อยสินค้าเป็นไปโดยง่าย มีความแน่นอน
และมีขั้นตอนน้อยที่สุด กรมศุลกากรจึงได้ดำเนินมาตรการดังต่อไปนี้ เพื่อแก้
ปัญหาความยุ่งยากทางด้านพิธีการศุลกากรในการส่งออก คือ

2.1.1 การรวมหน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับการปฏิบัติพิธี
การศุลกากรส่งออกมาไว้ด้วยกันในที่เดียวกัน กล่าวคือ การปฏิบัติทางด้านศุลกากร
ในด้านพิธีการ ประเมินอากร เก็บอากรการตรวจสินค้าขาออก จะรวมอยู่ที่

⁷ สติธย์ ลิมพงค์พันธุ์, มาตรการทางศุลกากรในการส่งเสริมการ
ส่งออก, "วารสารเศรษฐศาสตร์, 17 มีนาคม 2530 : 115-117.

เดียวกัน ซึ่งทำให้พิธีการทางด้านศุลกากรส่งออกเป็นไปโดยสะดวกรวดเร็วมากยิ่งขึ้น สำหรับการส่งออกทองคำนั้น กระทำได้ที่ด่านศุลกากร ท่าอากาศยานดอนเมือง

2.1.2 การลดขั้นตอนการปฏิบัติพิธีการทางด้านศุลกากรลงไปหลายขั้นตอน เพื่อให้ระบบขั้นตอนทางศุลกากรที่เกี่ยวข้องกับการส่งออกสามารถกระทำได้โดยสะดวกเร็วทันความต้องการทางการค้าระหว่างประเทศ

2.1.3 การจัดระดับผู้ส่งออก โดยที่ผู้ส่งออกที่มีผู้มีทั้งผู้ส่งของออกที่มีมาตรฐานและผู้ส่งออกระดับดีพอสมควร ตลอดจนผู้ส่งของออกทั่วไป จึงได้มีความพยายามที่จะจำแนกผู้ส่งออกรออกเป็นระดับที่ต่างกัน โดยมุ่งประสงค์ที่จะให้ผู้ส่งออกที่ได้มาตรฐานได้รับสิทธิพิเศษในการทางด้านศุลกากรอย่างสะดวกรวดเร็วยิ่งขึ้น กรมศุลกากรจึงได้วางหลักการเพื่อจัดระดับผู้ส่งของออก ออกเป็น

1. ผู้ส่งของออกระดับพิเศษ
2. ผู้ส่งของออกระดับดี
3. ผู้ส่งของออกระดับทั่วไป

ทั้งนี้เป็นการกำหนดให้ผู้ส่งของออกแต่ละระดับได้รับสิทธิประโยชน์ในการปฏิบัติพิธีการต่างกัน โดยผู้ส่งของออกระดับพิเศษจะต้องผ่านขั้นตอนการปฏิบัติพิธีการศุลกากรน้อยที่สุด ผู้ส่งของออกระดับดีและระดับทั่วไปจะต้องผ่านขั้นตอนการปฏิบัติพิธีการมากขึ้นไปตามลำดับ

หลักเกณฑ์การพิจารณาจัดระดับผู้ส่งออกนั้นจะคำนึงถึงประวัติในการกระทำความผิดตามกฎหมายว่าด้วยศุลกากร และกฎหมายอื่นที่เกี่ยวข้องกับศุลกากร มาตรฐานในการดำเนินงานด้านพิธีการศุลกากร ฐานะและชื่อเสียงของกิจการ ระยะเวลาในการดำเนินธุรกิจ

การกำหนดระดับผู้ส่งออกดังกล่าว จะทำให้ในการปฏิบัติพิธีการของผู้ส่งของออกระดับพิเศษเป็นไปอย่างสะดวกรวดเร็วมาก และทำให้ผู้ส่งของออกระดับที่ต่ำลงมา พยายามเพิ่มมาตรฐานของตนเองเพื่อจะได้ขอใช้สิทธิในการเป็นผู้ส่งของออกในระดับที่ดียิ่งขึ้น เพื่อจะเป็นผลให้ผ่านขั้นตอนพิธีการศุลกากรน้อยที่สุด และสามารถส่งของออกได้สะดวก รวดเร็วมากที่สุด

ในปัจจุบัน ในทางปฏิบัติกรมศุลกากรจัดระดับผู้ส่งออกได้เป็น 2 ระดับ คือ ผู้ส่งออกระดับพิเศษ และผู้ส่งออกระดับทั่วไปเท่านั้น

ในการส่งออกเครื่องประดับที่ใช้ทองคำที่ซื้อจากคลังทองคำของทางการ หรือทองคำที่ผู้นำเข้ารายย่อยขออนุญาตนำเข้าเองนั้น ในการส่งออกจำเป็นต้องซ้กตัวอย่างเพื่อตรวจพิสูจน์สูตรการผลิต หากได้นำวิธีการจัดแบ่งระดับผู้ส่งออกเครื่องประดับระดับพิเศษนั้น ควรจะได้รับยกเว้นการตรวจสอบสูตรการผลิต หรืออาศัยการสุ่มตรวจเป็นบางครั้งก็จะลดขั้นตอนการส่งออกได้ส่วนหนึ่งด้วย

2.2 มาตรการทางภาษีอากร

2.2.1 มาตรการคืนอากร ตามมาตรา 19 ทวิ

บทบัญญัติในมาตรา 19 ทวิ แห่งพรบ.ศุลกากร (ฉบับที่ 9) พ.ศ. 2482 แก้ไขเพิ่มเติมโดยประกาศคณะปฏิวัติ ฉบับที่ 329 พ.ศ. 2515 ข้อ 19 กำหนดไว้ว่า "ของที่ส่งออกไปยังเมืองต่างประเทศ หรือส่งไปเป็นของใช้สิ้นเปลืองในเรือเดินทางไปเมืองต่างประเทศ ถ้าพิสูจน์เป็นที่พอใจอธิบดีหรือผู้ที่อธิบดีมอบหมายว่า ได้ผลิตหรือผสมหรือประกอบ หรือบรรจุด้วยของที่นำเข้ามาในราชอาณาจักร ให้คืนเงินอากรขาเข้าสำหรับของดังกล่าวที่ได้เรียกเก็บไว้แล้วให้แก่ผู้นำเข้า"

จุดประสงค์ของบทบัญญัติในมาตรา 19 ทวินี้มุ่งที่จะคืนเงินอากรขาเข้าสำหรับของที่นำเข้ามาในราชอาณาจักรเพื่อผลิต ผสมหรือประกอบหรือบรรจุ แล้วส่งออกนอกราชอาณาจักร อันเป็นการลดต้นทุนทางด้านการผลิต เพราะเท่ากับได้หักเงินค่าอากรขาเข้า ซึ่งหากเป็นกรณีที่มีผู้นำเข้าเพื่อส่งออก ก็จะต้องชำระอากรขาเข้าในการนำของนั้นเข้ามาในราชอาณาจักร⁸

⁸ รายละเอียดเรื่องการคืนอากร ตามมาตรา 19 ทวิ ศึกษาได้ในหนังสือวิธีการประหยัดภาษี เทคนิค และข้อควรระวังสำหรับผู้นำเข้า ผู้ผลิตและผู้ส่งออกของบริษัท บรรณานิติการบัญชีและภาษีอากร จำกัด หน้า 29-48.

การนำทองคำเข้ามาผลิตเป็นเครื่องประดับ และส่งออกก็มีสิทธิที่จะขอคืนอากร ตามมาตรา 19 ทวินี้เช่นกัน

2.2.2 มาตรการในการชดเชยค่าภาษีอากร

เพื่อเป็นการลดภาระทางด้านภาษีอากรที่แฝง อยู่ในต้นทุนการผลิต อันจะทำให้ผลิตภัณฑ์ที่ผลิตในประเทศออกไปจำหน่ายต่างประเทศได้มากขึ้น ซึ่งจะเพิ่มโอกาสในการแข่งขันการขายสินค้าในตลาดโลกได้ดียิ่งขึ้น จึงได้มีการตราพรบ.ชดเชยค่าภาษีอากรสินค้าที่ส่งออกที่ผลิตในราชอาณาจักร พ.ศ. 2524 ขึ้น

ตามพรบ.ดังกล่าว เมื่อส่งสินค้าออกนอกราชอาณาจักรจะได้รับเงินชดเชยค่าภาษีอากร ซึ่งค่าภาษีอากรที่จะกำหนดเงินชดเชยให้ นั้น ได้แก่ ภาษีอากรบรรดาที่มีอยู่ในมูลค่าของวัสดุอุปกรณ์ อะไหล่ เครื่องจักร เชื้อเพลิง และพลังงานอย่างอื่นที่ใช้ในการผลิตสินค้านั้น แต่ไม่รวมถึง

1. ภาษีเงินได้
2. ค่าภาคหลวง หรือค่าภาวะอย่างอื่นที่เรียกเก็บจากรัฐอากรธรรมชาติ
3. ภาษีอากรที่อาจขอคืนได้ตามกฎหมายอยู่แล้ว เว้นแต่กรณีที่ไม่ใช้สิทธิคืนตามกฎหมาย และคณะกรรมการเห็นควรให้ได้รับเงินชดเชย
4. ภาษีอากรที่ราชการส่วนท้องถิ่นจัดเก็บ เป็นรายได้ของราชการส่วนท้องถิ่น
5. ภาษีอากรตามคณะกรรมการกำหนด

การจ่ายเงินชดเชยนี้ กรมศุลกากรจะจ่ายเป็นบัตรภาษี ซึ่งผู้มีสิทธิได้รับเงินชดเชย สามารถนำไปชำระภาษีอากร ดังต่อไปนี้

1. ภาษีอากรที่กรมศุลกากร กรมสรรพากร หรือกรมสรรพสามิตจัดเก็บ ซึ่งผู้มีสิทธิได้รับเงินชดเชยมีหน้าที่ต้องเสีย

2. ภาษีหัก ณ ที่จ่าย ซึ่งผู้มีสิทธิได้รับเงิน
ชดเชยมีหน้าที่ต้องนำส่งตามประมวล
รัษฎากร
3. ภาษีอากรที่กรมศุลกากร กรมสรรพากร
หรือกรมสรรพสามิต จัดเก็บแทนราชการ
ส่วนท้องถิ่นซึ่งผู้มีสิทธิได้รับเงินชดเชยมี
หน้าที่ต้องเสีย
4. ภาษีอากรอื่น ที่คณะกรรมการเห็นสมควร
ให้นำบัตรภาษีไปชำระได้^๑

การชดเชยค่าภาษีอากรนี้ เรียกกันโดยทั่วไป
ว่า ภาษีหมุนน้ำเงิน

มาตรการภาษีในทั้ง 2 กรณี ทำให้ต้นทุนการผลิตเครื่องประดับลดลง
ทำให้มีราคาถูกลง สามารถแข่งขันกับเครื่องประดับของประเทศอื่น ๆ ได้

นับได้ว่ามาตรการส่งเสริมการส่งออก ทั้งในส่วนที่ส่งเสริมการส่งออก
เครื่องประดับโดยตรง และมาตรการส่งเสริมการส่งออกทั่วไป เพื่ออำนวยความสะดวกให้
การส่งออกเครื่องประดับเป็นไปได้โดยสะดวก และรวดเร็ว มีผลให้เกิดการ
ขยายตัวของ การส่งออกเป็นอย่างมาก

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

^๑ เรื่องเดียวกัน, หน้า 49-63.